

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN SISAKET PROVINCE.

โดย

นายชศักดิ์

สีสัน

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027831

เลขหมู่.....	027831
เลขทะเบียน.....	
วัน เดือน ปี.....	12 04 2538

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นายชูศักดิ์ สีสัน

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN SISAKET PROVINCE.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพทั่วไปของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การศึกษา
เริ่มต้นจากค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำมาเป็นแนวคิดของการวิ
จัยและสร้างแบบสอบถาม ประชากรคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึ
กษาจังหวัดศรีสะเกษทั้งหมดจำนวน 55 โรงเรียนจำนวนครูทั้งหมด 59 คน

สภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จากผลการศึกษาพบว่าครูอา
จารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 33-37 ปี มีใบกึ่งศาสนาพทุช มี
อายุราชการอยู่ระหว่าง 1-5 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีวุฒิศาสตรบัณฑิตมากที่สุดส่วน
ใหญ่เป็นอาจารย์ 1 ประสบการณ์สอนวิชาเกษตรอยู่ระหว่าง 1-5 ปี หน้าที่อื่นนอกเหนือ
จากการสอนคือครูประจำชั้นมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีคาบสอนอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ วิชาที่สอนส่วนใหญ่คือวิชางานเกษตรพื้นฐาน ในรอบ 3 ปีการศึกษาส่วนใหญ่จะสอนวิชาทางด้านพืชจะสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด และจำนวนคาบที่สอนมากที่สุดโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบที่สอนมากที่สุดอยู่ระหว่าง 21-25 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบที่สอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมดีแล้วส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการสอนที่มีคาบปฏิบัติควรมีคาบสอนอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ ครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรส่วนใหญ่จะสอนเข้ารายวิชาเต็ม ในกรณีที่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต้องไปสอนวิชาอื่นเนื่องจากจำนวนครูวิชาอื่นไม่พอ

สภาพความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนเรื่องการทำแผนการสอนมากที่สุด และเคยรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเรื่องเกี่ยวกับสัตว์น้ำมากที่สุด ระยะเวลาที่ผ่านการอบรมโดยส่วนใหญ่แล้วระยะเวลายังไม่ถึงปี ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะการสอนวิชาเกษตร ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่ม ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาเกษตรกรรมทั่วไปมากที่สุด ต้องการสื่อและอุปกรณ์การสอนประเภทของจริง ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณในการเรียนการสอนวิชาเกษตรมากที่สุด สภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ไม่มีห้องเรียนที่ใช้เรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะและสถานที่ปฏิบัติงานไม่เหมาะสม การกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะกำหนดเนื้อหาโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ มีปัญหาในการกำหนดเนื้อหาการสอนเนื่องจากขาดคู่มือและตำรา มีปัญหาด้านการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขาดงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมาก เสนอความเห็นว่าการจัดอบรมเพิ่มความรู้ให้ครูเกษตร
ให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ให้ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรเพื่อ
จะได้พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดีจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.ดนัย ดิษยบุตร อาจารย์พัฒนา สมนิยาม อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดีและสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ ให้ลุล่วงไปด้วยดี เรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรโรงเรียนมัธยมศึกษากุดก้าน ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ และขอขอบคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้ทุนในการทำการศึกษาครั้งนี้ ให้สำเร็จไปด้วยดี

ชูศักดิ์ สีสัน

มีนาคม 2538

สารบัญ

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
	ช

บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของปัญหา	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	2
นิยามคำศัพท์	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	13
การคัดเลือกสุ่มตัวอย่าง	13
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	13
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	15
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
การวิเคราะห์ข้อมูล	16
ผลการวิจัย	17
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	55
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	58

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม
ภาคผนวก

หน้า
59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสถานการณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม	17
2. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	24
3. แสดงความต้องการการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	29
4. แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา	39
5. แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาเกษตรได้มีความสำคัญลดน้อยลงมามากทั้งๆที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียน นักศึกษา ด้านการเกษตรมีจำนวนลดน้อยลงเรื่อยๆทุกปีทั้งระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่สูงขึ้นไปเช่นในวิทยาลัยเกษตรกรรมสระเกษจะมีจำนวนนักเรียนที่มาศึกษาต่อในสาขาเกษตรกรรมจำนวนน้อยมากและลดลงทุกปีเช่นเดียวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระเกษจะมีจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรน้อยมากบางโรงเรียนไม่เปิดสอนวิชาเกษตรเลย ซึ่งนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรก็ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าใดนักเพียงแค่เลือกเรียนเพราะไม่เก่งวิชาอื่นและมีความเชื่อกันว่าวิชาเกษตรเรียนง่ายได้เกรดง่ายนักเรียนที่เลือกเรียนส่วนมากจะเป็นเด็กที่เกเรและไม่ได้สนใจวิชาเกษตรอย่างแท้จริง

ในจังหวัดสระเกษประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ไม่มีใครให้ความสนใจในงานด้านการเกษตรอย่างจริงจังจึงทำให้การเกษตรในจังหวัดสระเกษยังล้าหลังอยู่มากและจากสถิติการเปรียบเทียบจังหวัดที่ยากจนในประเทศไทยจังหวัดสระเกษถูกจัดว่าเป็นประเทศที่ยากจนในประเทศไทย

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงได้มีการศึกษาและวิจัยถึงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสระเกษเพื่อให้ทราบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาและความต้องการอะไรบ้างในการเรียนการสอนวิชาเกษตรเพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต่อไปเพื่อเป็นการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดสระเกษให้ทันสมัยและพัฒนายิ่งขึ้นไปและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะกรมสามัญศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาทั้งหมดในจังหวัดศรีสะเกษเนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มากจึงใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งหมด 85 คนจาก 55 โรงเรียน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ
2. ทำให้ทราบถึงสถานภาพทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ
4. ทำให้ทราบถึงความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

1.5 นิยามคำศัพท์

"ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน" หมายถึง ความรู้สึกรหรือพฤติกรรมที่ต้องการหรืออยากที่จะพัฒนาการเรียนการสอน การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม การแก้ปัญหาในการเรียนการสอน การใช้สื่อในการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

"โรงเรียน" หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่เกี่ยวกับการเกษตรที่ทางโรงเรียนเปิดสอนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก

"ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร" หมายถึง ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

"การเรียน-การสอน" หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาในชั้นเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษผู้ทำการวิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆดังนี้

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.1.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจความสามารถและความถนัดของตนเองให้นักเรียนมีความรู้ด้านวิชาการและอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความถนัดเพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ก่อนการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การศึกษาในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 สาย คือ สายสามัญและสายอาชีพหลังจากประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้วการจัดการศึกษาในทุกระดับมุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้รักการทำงานและสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของส่วนรวมตามวิถีทางระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจัดให้มีทั้งภาควิชาชีพและวิชาการในโรงเรียนเดียวกันไม่แยกเป็นสายสามัญและสายอาชีพ

สุมาลี กุลประดิษฐ์(อ้างโดย ชานพิศ.2526:8)โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคยเปิดสอนสายสามัญนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและทบวงมหาวิทยาลัยการมัธยมศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นนั้นได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ลักษณะการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ศึกษาต่อเน้นวิชาสามัญมากกว่าวิชาชีพ ขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง จบแล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมเองยังไม่ได้เพราะนักเรียนไม่ยอมรับ ผู้ปกครองไม่ยอมให้บุตรหลานเรียน นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรในระดับนี้ก็ไม่ได้เกิดจากความสนใจจริงแต่ทางโรงเรียนเป็นผู้จัดให้ตามแนวทางที่จะศึกษาต่อ ครูผู้สอนมีหน้าที่สอนให้ครบตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากและเปิดสอนหลายวิชาครูเกษตรแต่ละคนรับภาระไม่ต่ำกว่า 16-20 คาบ/สัปดาห์ ครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจึงไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองพัฒนาการสอนติดตามงานภาคปฏิบัติแบบเกษตรภายใต้การนิเทศและไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับเกษตรกรในท้องถิ่นของโรงเรียน ฉะนั้นนักเรียนที่จบแล้วถ้าไม่ได้ศึกษาต่อโดยเฉพาะนักศึกษาต่างจังหวัดจะประกอบอาชีพเกษตรไม่ได้เช่นเดิมต้องฝึกใหม่ตามพ่อแม่ผู้ปกครองเมื่อจบชั้นประถมศึกษา (รมณีย์ อภาภิรม. 2536:119)

2.1.2 ปรัชญาการศึกษาเกษตร

ปรัชญาทางการศึกษาในหลักสำคัญในการศึกษามีผู้กล่าวไว้ต่างกัันดังนี้

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2520:17) ได้กล่าวไว้ว่าปรัชญาทางการศึกษาคือ หลักและทฤษฎีทางการศึกษา ซึ่งสามารถจะนำมาเป็นหลักหรือแนวทางในการจัดการศึกษาระดับต่างๆ ให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จิตพกา ธนปัญญาธิวงศ์ (2529:39-44) กล่าวว่าปรัชญาทางการศึกษาเกษตรคือ แนวทางการปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเกษตร ทุกฝ่ายที่จะต้องยึดเป็นหลักการในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาเกษตรและการจัดการศึกษาดังกล่าว ต้องยึดหลักปรัชญาการศึกษาเกษตรดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเกษตรต้องยึดหลักการเรียนด้วยการทำจริง
2. โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการเกษตรของชุมชน
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกษตร
4. การศึกษาเกษตรเป็นการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. วิชาการเกษตรต้องทันสมัยอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 การศึกษาเกษตรกรรม

ชัยมงคล สุวานิช(2515:333)กล่าวว่า การเกษตรหมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ หรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Production) การแปรรูป(Processing)และการจำหน่าย(Distribution)ผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานทั้งในฟาร์มและนอกฟาร์ม ดังนั้นการศึกษาเกษตรจึงหมายถึง การพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ทางด้านเกษตร ทั้งนี้โดยที่บุคคลนั้นสามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไปถ่ายทอดต่อบุคคลอื่นๆที่สนใจได้ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

จิตพกา ธนปัญญาธิช่วงค์(2529:35)กล่าวว่าการศึกษากฎหมายทางอาชีพควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกันและยังต้องคำนึงถึงเรื่องอื่นๆอีกด้วย เช่น ทัศนคติ ศาสนาและค่านิยมของประชาชนในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาเกษตรจึงจัดในทำนองเดียวกันหมดทุกท้องถิ่นเหมือนวิชาอื่นไม่ได้

2.1.4 คุณลักษณะของครูเกษตรที่ดี

ปัญญา พึ่งกริม(2527:456)กล่าวถึงคุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนาดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ

-มีความรับผิดชอบ	-มีความเมตตากรุณา
-มีความเชื่อมั่นในตนเอง	-ยอมรับนับถือความคิดผู้อื่น
-โอบอ้อมอารีและเสียสละ	-มีสติสัมปชัญญะ
-สุขภาพเรียบร้อย	-รักและศรัทธาอาชีพครูเกษตร
-มีระเบียบวินัย	-มีสุขภาพแข็งแรง
-ประหยัด	-มีความเป็นผู้นำ
-ซื่อสัตย์มีความจริงใจ	-ใช้ภาษาพูดที่ถูกต้อง
-มีปฏิภาณไหวพริบ	-ใช้ภาษาเขียนถูกต้อง
-มีความยุติธรรม	-มีความกระตือรือร้น
-มีความวิริยะอุตสาหะ	-มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านความรู้ ความสามารถด้านการสอนวิชาเกษตร

- เรียนวิธีสอนและออกฝึกสอนก่อนมาเป็นครูเกษตร
- มีแผนการสอนในวิชาที่สอนและเตรียมการสอนอย่างดี
- มีความเข้าใจถึงความต้องการของนักเรียน
- มีวิธีสอนที่ดี จัดกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมกับสภาพนักเรียน
- สามารถใช้และผลิตอุปกรณ์การสอนได้อย่างดี
- สอนเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ตรงกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน
- สามารถตอบปัญหาอย่างมีหลักการและเหตุผล
- สามารถควบคุมชั้นเรียนที่สอนได้เป็นอย่างดี
- สามารถประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละครั้งเพื่อนำมาปรับปรุงครั้งต่อไป
- ติดตามดูผลการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเสมอ

2.1.5 การพัฒนาครู

ยงค์ ชุ่มจิต (2535:2) ได้กล่าวไว้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมือง กล่าวโดยสรุปการพัฒนาครูก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครูให้ครูมีสมรรถภาพในการสอนมี ความรู้เพิ่มขึ้น เข้าใจบทบาทหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น
  2. การพัฒนาครูช่วยทำให้ประหยัดเวลาและความสูญเสียเปล่าทางด้านวิชาการเพราะครูที่ได้รับการพัฒนาจนกลายเป็นครูที่มีคุณภาพนั้นย่อมไม่ทำสิ่งใดผิดพลาดง่ายสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำการสอนได้ผล
- เต็มทีและตรงตามวัตถุประสงค์ส่วนนักเรียนก็มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. การพัฒนาครูช่วยทำให้ครูได้เรียนรู้ในหน้าที่ได้เร็วขึ้นโดยเฉพาะครูที่บรรจุเข้าทำงานใหม่ๆ

4. การพัฒนาครูช่วยแบ่งเบาหรือลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานในสายงานต่างๆ เพราะครูได้รับการพัฒนาอย่างดีมีความเข้าใจในงานการสอนและงานอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

5. การพัฒนาครูช่วยกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน กล่าวคือทำให้ครูทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งทางการบริหารที่มีสถานภาพดีขึ้น

6. การพัฒนาครูช่วยทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอทั้งในด้านความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

สรุปแล้วการพัฒนาครูควรจะพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ความรู้ ความสามารถ
2. วิธีการสอน
3. วิธีการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน
4. การแก้ปัญหาในการสอน
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พงษ์นิศ ทะคงและศุภลักษณ์ คุณาทอง (โสม. 2534:17) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาที่ 9 ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ในด้านการบริหาร ปัญหาหนักมากต้องแก้ไขได้แก่ งบประมาณการดำเนินงานไม่เพียงพอ วัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ

2. ด้านหลักสูตร เอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอเป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน รองลงมาคือเนื้อหาหลักสูตรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ไม่เหมาะสมครูไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนจัดแผนการสอนไม่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง ครูขาดความกระตือรือร้นในการสอน จำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนมากเกินไป นักเรียนไม่สนใจเรียน มีห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ไม่พอ ครูเน้นในเนื้อหาวิชามากกว่ากระบวนการเรียนการสอน

4. การประเมินผล การวัดผลเนื้อหามากกว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

สุมาลี กุลประดิษฐ์ (อ้างโดย ชวนพิศ. 2526:36) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษาที่ 7 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการงานและอาชีพโดยเปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียนได้ตามความพร้อมของโรงเรียน

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแยกออกเป็นวิชางานเกษตรและอาชีพเกษตรด้อยมีวัตถุประสงค์ต่างกัน

3. ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นยังไม่ดีพอและส่วนมากมีประสบการณ์สอนไม่มาก

4. ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรและเวลาที่กำหนดในการสอนยังไม่ดีพอ

5. ขาดครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร ครู-อาจารย์เกษตรสอนเป็นจำนวนมากและสอนวิชาอื่นด้วย

6. ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนส่วนมากเป็นปัญหาเรื่องเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวนครู วิธีการสอนและอื่นๆ

ปาจารีย์ มากสมบูรณ์ (2534:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการเลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรม แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเบญจมาศรังษิณี จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปผลได้ดังนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนแผนวิทยาศาสตร์มากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพและศึกษาต่อรองลงมาได้แก่ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียน ด้านค่านิยม ด้านเศรษฐกิจ อิทธิพลทางการเมืองและด้านบุคคลตามลำดับ

นาถอนงค์ กวาร์เพิ่ม (2532: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรลดน้อยลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดกาฬสินธุ์สรุปผลได้ดังนี้ ด้านการศึกษาต่อพบว่านักเรียนมีโอกาสให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมน้อย อีกทั้งถูกจำกัดสิทธิ์ในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาสามัญน้อย ด้านการประกอบอาชีพพบว่าเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วหางานที่ตรงกับสาขาที่เรียนมาได้น้อย อีกทั้งวัย ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ไม่เพียงพอทำให้ขาดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ด้านหลักสูตร การบริการและการอบรมการเรียนการสอนพบว่าหลักสูตรขาดเป้าหมายที่แน่นอนการเรียนการสอนภาคปฏิบัติไม่สอดคล้องกับทฤษฎีอีกทั้งไม่สามารถปฏิบัติได้จริงการเรียนจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ ด้านสื่อ อุปกรณ์ ความเหมาะสมของโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนวิชาเกษตร และพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ อาจารย์เกษตรขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานของรัฐและเอกชนขาดการส่งเสริมจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

สุมาลี สีสันต์ (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอน จะเปิดสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานวิชาชั้น/การงาน/วิชาบังคับเรียนนักเรียนทุกคนต้องเรียนควบคู่กับมีแผนการเรียนวิชาเกษตรกรรมให้นักเรียนเลือกเรียนมีครูสอนวิชาเกษตร 2 คนประเมินผลการสอนอยู่ในระดับกลางสอนเน้นภาคทฤษฎีควบคู่กับภาคปฏิบัติ มีพื้นที่/กิจกรรมด้านการผลิตพืชมากกว่าผลิตสัตว์

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรยังไม่เพียงพออยู่เป็นจำนวนมากที่พบว่ามีน้อยหรือไม่มีคือพันธุ์สัตว์

3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับปานกลางที่พบมากที่สุดคือ ครูสอนเกษตรมีหน้าที่อื่นนอกจากการสอนมากสถานที่เรียนไม่เหมาะสมงบประมาณไม่เพียงพอ

4. ความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดแต่ที่ความต้องการมากที่สุดคือ ต้องการเข้าฝึกอบรมด้านเกษตรเฉพาะอย่าง การเตรียมการสอนวิชาเกษตร และต้องการศึกษาต่อ

ประเสริฐ ดันจะนาวัน (2527:80) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่าครูเกษตรส่วนใหญ่ใช้คู่มือครูและโครงการสอนเป็นแนวทางการสอนมีการพิจารณาสภาพของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียนด้วยใช้วิธีการสอนปฏิบัติและสาธิตใช้อุปกรณ์ประเภทแผนภูมิและหุ่นจำลอง

ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (อ้างโดยวิเชียร. 2530:9) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษาที่ 9 พบว่าครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่สอนนักเรียนด้วยวิธีบรรยายแล้วบอกให้นักเรียนจดซึ่งนับว่ายังไม่เหมาะสมเพราะนักเรียนไม่มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนบรรยายประกอบการสาธิตที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะนักเรียนได้เห็นการปฏิบัติจริงทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น และโรงเรียนยังประสบปัญหาในด้านขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ปฏิบัติงานเกษตร อาคารเรียนและครู-อาจารย์

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษจำนวนทั้งหมด 85 คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรน้อย คือ 85 คน จึงไม่ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทำการศึกษาประชากรทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษจำนวน 85 คนจาก 55 โรงเรียน

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งมีทั้งคำถามปลายเปิด ปลายปิด โดยกำหนดลักษณะแบบสอบถามไว้ 5 ประเด็น คือ

- ประเด็นที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ประเด็นที่ 2 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
- ประเด็นที่ 3 เป็นการสอบถามถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
- ประเด็นที่ 4 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
- ประเด็นที่ 5 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.3.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม การสร้างแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยจากตำราและเอกสารต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยปัญหาพิเศษ

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ

4. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม เมื่อทำการสร้างแบบสอบถามแล้วได้ทดลองแบบสอบถาม เพื่อให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้ทำการวิจัยกับผ้ตอบแบบสอบถาม การทดลองแบบสอบถามโดยให้ครูโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และศึกษานิเทศก์เกษตร กรมสามัญศึกษา รวม 4 คน เป็นผู้ทดลองตอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.4 วิชิตำเนินการส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัยได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษโดยดำเนินการดังนี้

1. ได้ติดต่อหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ทม.1504/0050 ลงวันที่ 9 มกราคม 2538 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ออกหนังสือราชการไปยังผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดที่รับผิดชอบขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม

2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษเพื่อดำเนินการตามที่ได้แจ้งไว้

3. นัดหมายกับสามัญศึกษาจังหวัดให้จัดส่งแบบสอบถามคืนกลับมายังภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังภายในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2538 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมดคือ 85 ชุด ได้รับคืน 59 ชุด คิดเป็นร้อยละ 69.41 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

1. ค่าร้อยละโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวแปร

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกฉบับ จำนวน 59 ชุด แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลคิดหาร้อยละจากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การนำเสนอข้อมูลนำเสนอข้อมูล 5 ประเด็น

1. นำเสนอสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. นำเสนอสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
3. นำเสนอความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
4. นำเสนอปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
5. นำเสนอข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	48	81.36
หญิง	11	18.64
2. อายุ		
18-22	1	1.69
23-27	12	20.34
28-32	15	25.42
33-37	21	35.59
38ขึ้นไป	10	16.95
3. นับถือศาสนา		
พุทธ	58	98.31
อิสลาม	1	1.96
4. สถานภาพสมรส		
โสด	20	33.90
สมรส	39	66.10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
5.อายุราชการ		
ต่ำกว่า 1 ปี	4	6.78
1-5 ปี	25	42.37
6-10 ปี	6	10.17
11-15 ปี	17	28.81
16 ปีขึ้นไป	7	11.86
6.ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	23	38.98
ปริญญาตรี	59	100
ปริญญาโท	1	1.69
วุฒิปริญญา		
ปวศ.	(14)	
ปกศ.สูง	(5)	
ปม.ก.	(2)	
อว.ท.	(1)	
ปวท.	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
สาขาวิชาเอกอนุปรัชญา		
เกษตรกรรม	(11)	
สัตวบาล	(3)	
พืชไร่	(2)	
ไม้ผล-ไม้ยืนต้น	(1)	
โคนม	(1)	
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	(1)	
คหกรรมศาสตร์	(1)	
ธุรกิจเกษตร	(1)	
วุฒิปริญญาตรี		
ค.บ.	(26)	
วท.บ	(18)	
ศส.บ	(4)	
ค.อ.บ	(3)	
ศษ.บ	(3)	
กศ.บ	(2)	
ทษ.บ	(2)	
บรรณรักษ์	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
สาขาวิชาเอกปริญญาตรี		
เกษตรศาสตร์	(15)	
เกษตรกรรมทั่วไป	(13)	
เทคโนโลยีการเกษตร	(4)	
ส่งเสริมการเกษตร	(4)	
พืชไร่	(3)	
สัตวศาสตร์	(3)	
อุตสาหกรรม	(3)	
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	(2)	
สัตวบาล	(2)	
เกษตรศึกษาพืชสวน	(1)	
วิทยาศาสตร์-เกษตร	(1)	
ภาษาไทย	(1)	
พัฒนาการเกษตร	(1)	
นิเวศศาสตร์	(1)	
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	(1)	
วุฒิปริญญาโท		
วท.บ	(1)	
สาขาวิชาเอกปริญญาโท		
ครุศาสตร์เกษตร	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	36	61.02
อาจารย์ 2	23	38.98
8. ประสบการณ์สอนวิชาเกษตร		
เพิ่งเริ่มสอน	6	10.17
สอนมาแล้ว 1 ภาคเรียน	3	5.08
1-5 ปี	22	37.29
6-10 ปี	5	8.47
11-15ปี	16	27.12
16-20ปี	6	10.17
21ปีขึ้นไป	1	1.69
9. หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	(43)	
งานปกครอง	(13)	
ทำงานธุรการ	(9)	
แนะแนว	(4)	
อาคารสถานที่	(11)	
ครูที่ปรึกษา	(11)	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
หัวหน้าหมวด	(5)	
บริการ	(5)	
งานพัสดุ	(3)	
ฝ่ายวิชาการ	(3)	
งานสหกรณ์	(1)	
กิจกรรมนักเรียน	(1)	
ผู้กำกับลูกเสือ	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์สรุปข้อมูลได้ดังนี้

1. เพศ จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.36 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 18.64
2. อายุ จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีอายุระหว่าง 33-37 ปีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.59 รองลงมาคืออายุระหว่าง 28-32 ปีคิดเป็นร้อยละ 25.42
3. ศาสนา จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ 98.31 ผู้นับถือศาสนาอิสลามมีเพียงคนเดียวคิดเป็นร้อยละ 1.69
4. สถานภาพสมรส จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมาคือโสดคิดเป็นร้อยละ 33.90
5. อายุราชการ จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปีมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.37 รองลงมาคืออายุราชการระหว่าง 11-15 ปีคิดเป็นร้อยละ 28.81
6. ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้จบวุฒิบ. มีมากที่สุดจำนวน 26 คนรองลงมาคือ วท.บ จำนวน 18 คนสาขาวิชาที่จบ คือ สาขาเกษตรศาสตร์ จำนวน 15 คน
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรดำรงตำแหน่งในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็น อาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 61.02
8. ประสบการณ์สอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีประสบการณ์สอนระหว่าง 1-5 ปีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.29 รองลงมาคือ 11-15 ปีคิดเป็นร้อยละ 27.12
9. หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนคือครูประจำชั้นเป็นส่วนใหญ่รองลงมาคืองานปกครอง มีจำนวน 43 คนและ 13 คน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
1. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 10 คาบ	1	1.69
10-15	11	18.64
16-20	29	49.15
21 คาบขึ้นไป	18	30.51
วิชาที่สอน		
กลุ่มวิชาไม้ผล	(9)	
กลุ่มวิชาพืชผัก	(32)	
กลุ่มวิชาไม้ดอกไม้ประดับ	(25)	
กลุ่มวิชาพืชไร่	(6)	
วิชางานเกษตรพื้นฐาน	(52)	
วิชาโครงงานเกษตร	(29)	
กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ	(34)	
วิชาสามัญ	(13)	
ระดับชั้นที่สอน		
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	(56)	
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	(12)	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	(1)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
2. วิชาที่สอนเมื่อ 3 ปีการศึกษาที่แล้ว		
วิชาทางด้านพืช	(58)	
วิชาทางด้านสัตว์	(45)	
วิชางานเกษตรพื้นฐาน	(57)	
วิชาโครงการเกษตร	(50)	
วิชาสามัญ	(12)	
ระดับชั้นที่สอน		
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	(58)	
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	(34)	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	(1)	
3. การสอนซ้ำรายวิชาเดิม		
ซ้ำ	44	74.58
ไม่ซ้ำ	15	25.42
4. สาเหตุที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากการสอนวิชาเกษตร		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	(46)	
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	(5)	
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	(14)	
มีครูเกษตรหลายคน	(2)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
5. ในรอบ 3 ปีการศึกษาเฉลี่ยแล้วสอนสัปดาห์ละ		
10-15	5	8.74
16-20	32	54.24
21-25	13	22.03
ไม่ตอบ	9	15.25
สอนมากที่สุดสัปดาห์ละ		
16-20	10	16.95
21-25	28	47.46
26 คาบขึ้นไป	12	20.34
ไม่ตอบ	9	25.25
สอนน้อยที่สุดสัปดาห์ละ		
ต่ำกว่า 10 คาบ	2	3.39
10-15	11	18.64
16-20	32	54.24
21 คาบขึ้นไป	4	6.78
ไม่ตอบ	10	16.95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
6. จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ที่ทำการสอน		
มากเกินไป	3	5.08
ค่อนข้างมาก	17	28.81
เหมาะสมดีแล้ว	36	61.02
น้อยเกินไป	3	5.08
7. จำนวนคาบสอนที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่มีการปฏิบัติ		
ต่ำกว่า 10 คาบ		
10-15	16	27.12
16-20	42	71.19
21คาบขึ้นไป	1	1.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 สถานภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์ส่วนมากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะมีจำนวนคาบต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ระหว่าง 16-20 คาบคิดเป็นร้อยละ 49.15 วิชาที่สอนส่วนมากสอนวิชางานเกษตรพื้นฐานจำนวน 52 คน ระดับชั้นที่สอนส่วนมากจะสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 56 คน

2. วิชาที่สอนเมื่อ 3 ปีการศึกษาที่แล้วครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากจะสอนทางด้านพืชมากที่สุดจำนวน 58 คน รองลงมาคืองานเกษตรพื้นฐานระดับชั้นที่สอนส่วนมากสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 58 คน

3. การสอนซ้ำรายวิชาเดิม ส่วนมากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะสอนซ้ำรายวิชาเดิมคิดเป็นร้อยละ 74.58

4. ในกรณีที่สอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาที่สอน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไปสอนวิชาอื่นเพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอจำนวน 46 คน

5. จากการศึกษาพบว่าในรอบ 3 ปีการศึกษาที่แล้วครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากจะสอนระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 54.24 จำนวนคาบสอนมากที่สุดครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะสอนมากที่สุด 21-25 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 20.34 สอนน้อยที่สุด 16-20 คาบ/สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 54.24

6. จากการศึกษาความเห็นว่าคุณครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละกี่คาบครูเกษตรที่ตอบว่าควรสอนสัปดาห์ละ 16-20 คาบ/สัปดาห์จึงจะปฏิบัติงานได้ดีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.19

7. จำนวนคาบที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่สอนภาคปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้ความเห็นว่าจำนวนคาบสอนที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 71.19

ตารางที่ 3 ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
1. การเข้ารับการอบรมด้านการสอน		
ไม่เคย	29	49.15
เคย	30	50.85
เรื่องที่เคยรับการฝึกอบรม		
การทำแผนการสอน	(12)	
การผลิตสื่อการสอน	(7)	
การสอนเน้นทักษะกระบวนการ	(7)	
การพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาเกษตร	(6)	
การสอนยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	(4)	
หลักสูตรการสอน	(2)	
การวิเคราะห์ข้อสอบ	(1)	
2. การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร		
ไม่เคย	28	47.46
เคย	31	52.54
เรื่องที่เคยรับการฝึกอบรม		
ทางด้านสัตว์น้ำ	(12)	
ทางด้านสัตว์ใหญ่	(5)	
ทางด้านสัตว์เล็ก	(2)	
ทางด้านการแปรรูปผลผลิต	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
เกษตรผสมผสาน	(4)	
ด้านไม้ดอกไม้ประดับ	(10)	
ด้านไม้ผล	(3)	
ด้านพืชไร่-พืชผัก	(10)	
3. ระยะเวลาที่เคยรับการฝึกอบรมมาแล้ว		
ไม่ถึง 1 ปี	13	22.03
1 ปี	11	18.64
2 ปี	5	8.47
3 ปี	6	10.16
4 ปี	-	-
5 ปี	1	1.69
เกินกว่า 5 ปี	7	11.86
ไม่ตอบ	16	27.12
4. ความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน		
ไม่ต้องการ	1	1.69
ต้องการ	58	98.31
เรื่องที่ต้องการ		
ความรู้และทักษะการสอน	(47)	
ความรู้และทักษะการเกษตร	(50)	
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	(29)	
ทักษะพื้นฐานการวิจัย	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
5. ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่ต้องการ	-	-
ต้องการ	59	100.00
เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม (ความถี่)		
เทคนิควิธีสอน	(45)	
การวัด ประเมินผลการเรียน	(28)	
การทำแผนการสอน	(38)	
การวิเคราะห์หลักสูตร	(28)	
การใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน	(48)	
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(29)	
การผลิตชุดการเรียนการสอนเอง	(42)	
6. ความต้องการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตร		
ไม่ต้องการ	1	1.69
ต้องการ	58	98.31
เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม		
ด้านพืชทั่วไป	(52)	
ด้านสัตว์ทั่วไป	(36)	
การแปรรูปผลผลิต	(7)	
เครื่องจักรกลการเกษตร	(5)	
การวิจัยการเกษตร	(1)	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
7. ความต้องการปรับปรุงบุคลากร (ความถี่)		
การพูด	(52)	
การแต่งกาย	(8)	
กิริยาท่าทาง	(17)	
มนุษยสัมพันธ์	(21)	
ความกระตือรือร้น	(21)	
8. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	7	11.86
ต้องการ	52	88.14
ระดับที่ต้องการศึกษาต่อ		
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	(50)	
ปริญญาเอก	(2)	
สาขาที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท		
เกษตรกรรมทั่วไป	(19)	
ด้านพืช	(10)	
ด้านสัตว์	(9)	
บริหารการศึกษา	(9)	
ส่งเสริมการเกษตร	(2)	
ชีวเคมี	(2)	
อุตสาหกรรมเกษตร	(2)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
สาขาที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก		
การพัฒนาหลักสูตรและการสอน	(1)	
ชีววิทยา	(1)	
9. ความต้องการสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน		
ของจริง	(51)	
วีดิทัศน์	(25)	
รูปภาพ	(14)	
ตำราคู่มือ	(9)	
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ+แผ่นใส	(8)	
สไลด์	(4)	
จำนวนสื่ออุปกรณ์ที่ต้องการ		
ของจริง		
1-5 ชุด	(4)	
ไม่ระบุจำนวน	(47)	
เหตุผลที่ต้องการ		
ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	(29)	
ไม่มีในโรงเรียน	(3)	
ไม่ระบุเหตุผล	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่าควรใช้โดยข้รับ คือข้รับใช้ข้รับข้รับข้รับ และข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับข้รับ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
วัดทัศน		
1-5 ชุด	(6)	
6 ชุดขึ้นไป	(1)	
ไม่ระบุจำนวน	(18)	
เหตุผลที่ต้องการ		
กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนอื่น	(15)	
นักเรียนกลุ่มใหญ่ดูได้ทั่วถึง	(10)	
รูปภาพ		
6 ชุดขึ้นไป	(2)	
ไม่ระบุจำนวน	(12)	
เหตุผลที่ต้องการ		
หาง่าย ราคาถูก	(6)	
ไม่มีของจริง	(3)	
ไม่ระบุเหตุผล	(5)	
สไลด์		
6 ชุดขึ้นไป	(2)	
ไม่ระบุจำนวน	(2)	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
10. ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการสอน วิชาเกษตร		
สนับสนุนด้านงบประมาณการสอนวิชาเกษตร	(32)	
สนับสนุนการเรียนการสอนเกษตรอย่างจริงจัง	(22)	
สนับสนุนด้านอุปกรณ์	(11)	
ผู้บริหารให้ข้อวิญและกำลังใจครูเกษตร	(9)	
เพิ่มจำนวนครูสอนวิชาเกษตร	(6)	
สร้างความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียน	(5)	
จัดสถานที่เรียนวิชาเกษตรให้เหมาะสม	(4)	
ให้ครูเกษตรเข้ารับการฝึกอบรม	(5)	
ผู้บริหารกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน	(4)	
ให้ผู้ปกครองและเด็กเห็นความสำคัญการเกษตร	(2)	
ให้ผู้บริหารรับฟังปัญหาของครูเกษตร	(1)	
11. ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์		
แนะนำกระบวนการสอน	(25)	
จัดตำราในการสอนให้ทันสมัย	(25)	
จัดอบรมวิธีสอน เทคนิคการสอน	(14)	
จัดมาตรฐานหลักสูตรที่ใช้สอน	(5)	
ให้ครูเกษตรศึกษาดูงานการเกษตร	(4)	
ให้คำแนะนำในการทำผลงานด้านวิชาการ	(3)	
แนะนำให้ผู้บริหารรักการเกษตร	(1)	

จากตารางที่ 3 ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 50.85 เรื่องที่เคยได้รับการฝึกอบรมมากที่สุดคือ เรื่องการทำแผนการสอนจำนวน 12 คน
2. จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเป็นส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 52.54 เรื่องที่เคยรับการฝึกอบรมจะเป็นเรื่องทางด้านสัตว์น้ำมากที่สุด จำนวน 12 คน
3. จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้วไม่ถึง 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 22.03 รองลงมาคือ เคยได้รับการฝึกอบรมแล้วเป็นเวลานานกว่า 5 ปีคิดเป็นร้อยละ 11.86
4. ความต้องการด้านการปรับปรุงตนเอง จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากต้องการปรับปรุงตนเองคิดเป็นร้อยละ 98.35 เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมคือ ความรู้และทักษะด้านการเกษตรจำนวน 50 คน
5. ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่ม จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีความต้องการรับการฝึกอบรมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100.00 เรื่องที่ต้องการรับการฝึกอบรมส่วนมากคือ เรื่องการใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน จำนวน 48 คน
6. ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่ม จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่มคิดเป็นร้อยละ 98.31 เรื่องที่ต้องการรับการฝึกอบรมคือ เรื่องทางด้านพืชจำนวน 52 คน
7. ความต้องการด้านการพัฒนาคุณภาพ จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต้องการพัฒนาคุณภาพของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.14 เรื่องที่ต้องการรับการฝึกอบรมเป็นส่วนใหญ่นี้คือ เรื่องทางด้านการพูด จำนวน 52 คน

ตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
1. การดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
ให้นักเรียนเสนอชื่อรายวิชาที่เรียนได้อย่างเสรี	6	10.17
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนให้นักเรียนเลือก	43	72.88
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	8	13.56
โรงเรียนกำหนดรายวิชาให้เด็กเฉพาะกลุ่มโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลง	1	1.69
กำหนดตามความเหมาะสมและความต้องการท้องถิ่น	1	1.69
2. ความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน		
ตั้งใจมาก	8	13.56
ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	34	57.63
ไม่ค่อยตั้งใจ	15	25.42
ไม่ตั้งใจเลย	2	3.39

ตารางที่ 4 (ต่อ) 3. อันดับความสำคัญสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียน

รายการ	อันดับ				
	1	2	3	4	5
ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่	20	5	4	4	3
ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	2	18	7	6	5
การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	5	8	16	7	9
สภาพท้องถิ่น	8	5	3	25	6
ความพร้อมของครูผู้สอน	9	5	4	7	19
วิธีสอนของครูเกษตร	4	4	5	1	5
บุคลิกภาพของครูเกษตร	2	6	5	6	5
ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	8	2	6	2	3
นักเรียนรุ่นก่อนๆ	1	5	5	1	4
ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	1	4	-	-
ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น	-	-	-	-	-
รวม (N) = 59	59	59	59	59	59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
4. ความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
กลุ่มใหญ่เกินไป	(12)	
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	(14)	
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	(29)	
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	(8)	
จำนวนนักเรียน		
กลุ่มใหญ่มากเกินไป		
20-30 คน	(2)	
31-40 คน	(7)	
41-50 คน	(3)	
51 คนขึ้นไป		
กลุ่มค่อนข้างใหญ่		
20-30 คน	(1)	
31-40 คน	(4)	
41 คนขึ้นไป	(7)	
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว		
10-20 คน	(9)	
21-30 คน	(10)	
31-40 คน	(6)	
41 คนขึ้นไป	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
กลุ่มค่อนข้างเด็ก		
น้อยกว่า 10 คน	(3)	
10-20 คน	(3)	
21 คนขึ้นไป	(2)	
5. กลุ่มของนักเรียนที่เหมาะสมในการเรียนภาคปฏิบัติ		
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	12	20.34
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	22	37.29
ไม่เกินกลุ่มละ 20-30 คน	21	35.59
ไม่เกินกลุ่มละ 30-40 คน	3	5.08
ไม่เกินกลุ่มละ 40-50 คน	1	1.69
6. ห้องเรียนวิชาเกษตร		
มี	19	32.20
ไม่มี	40	67.80
สถานที่สอนในกรณีไม่มี		
ห้องเรียนทั่วไป	(30)	
ใต้ร่มไม้	(8)	
แปลงเกษตร	(5)	
อาคารชั่วคราว	(4)	
เรือนเพาะชำ	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
7. การจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน		
จัด	45	76.27
ไม่จัด	14	23.73
สาเหตุที่ไม่จัด		
ไม่มีสถานที่ฝึก	(5)	
พื้นที่ไม่เหมาะสม	(4)	
ไม่มีงบประมาณ	(3)	
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ	(1)	
ขาดอุปกรณ์	(1)	
8. การจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร		
กลุ่มวิชาไม้ดอกไม้ประดับ	(27)	
กลุ่มวิชาพืชไร่	(17)	
กลุ่มวิชาไม้ผล	(9)	
กลุ่มวิชาพืชผัก	(26)	
กลุ่มวิชาสัตว์	(42)	
วิชางานเกษตรพื้นฐาน	(16)	
วิชาโครงการเกษตร	(3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4(ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
พื้นที่ฝึกปฏิบัติ		
กลุ่มวิชาไม้ดอกไม้ประดับ		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(12)	
1-5 ไร่	(12)	
6-10 ไร่	(1)	
11 ไร่ขึ้นไป	(2)	
กลุ่มวิชาพืชไร่		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(2)	
1-5 ไร่	(7)	
6-10 ไร่	(8)	
กลุ่มวิชาไม้ผล		
1-5 ไร่	(8)	
6-10 ไร่	(1)	
กลุ่มวิชาพืชผัก		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(11)	
1-5 ไร่	(15)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
กลุ่มวิชาชีพ		
ต่ำกว่า 1 ปี	(16)	
1-5 ปี	(21)	
6-10 ปี	(3)	
11 ปีขึ้นไป	(2)	
วิชางานเกษตรพื้นฐาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	(3)	
1-5 ปี	(12)	
วิชาโครงงานเกษตร		
ต่ำกว่า 1 ปี	(1)	
1-5 ปี	(2)	
9. การแก้ปัญหาในกรณีไม่มีสถานที่ปฏิบัติงาน		
ให้นักเรียนฝึกตามความเหมาะสมที่โรงเรียน	(17)	
ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติที่บ้าน	(13)	
สอนทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ	(8)	
ฝึกงานกับสถานประกอบการ	(7)	
สาธิตให้นักเรียนดูแล้วทำมาส่ง	(5)	
ทำเป็นเกษตรภายใต้การนิเทศ	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
10. ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร		
สถานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	(31)	
วัสดุอุปกรณ์การเกษตรไม่เพียงพอ	(24)	
ขาดคนน้ำ	(12)	
งบประมาณไม่เพียงพอ	(10)	
สถานที่ไม่มีขอบเขต	(3)	
ไม่มีสถานที่ปฏิบัติงาน	(9)	
11. โรงเรียนแก้ปัญหาด้านสถานที่ปฏิบัติงาน		
จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ	(34)	
จัดสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอเหมาะสม	(31)	
จัดห้องเรียนเกษตรโดยเฉพาะ	(20)	
จัดระบบน้ำให้ทันสมัย	(6)	
ปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสม	(3)	
12. หลักในการกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน		
จัดเตรียมเองโดยวิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวม		
เนื้อหาจากแหล่งต่างๆ	(48)	
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	(27)	
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	(12)	
สอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มโรงเรียน	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
13. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา		
ไม่มี	27	45.76
มี	32	54.24
ปัญหาที่พบในกรณีมีปัญหา		
ขาดคู่มือในการศึกษาค้นคว้า	(25)	
บางเรื่องเนื้อหาไม่ชัดเจน	(9)	
หลักสูตรไม่ครอบคลุมเนื้อหา	(5)	
เนื้อหาที่เรียนนักเรียนไม่สามารถนำไปใช้ได้	(2)	
14. วิธีการเตรียมการสอน		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผน		
การสอนรายคาบ	(40)	
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน	(27)	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
17. สื่ออุปกรณ์ที่ใช้สอนในปัจจุบัน		
ของจริง	(37)	
รูปภาพ	(30)	
วีดิทัศน์	(5)	
สไลด์	(5)	
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ+แผ่นใส	(3)	
กระดานดำ	(2)	
เอกสารประกอบการสอน	(6)	
ปัญหาที่พบในการใช้สื่ออุปกรณ์		
สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอขาดเสียหายมาก	(43)	
โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ	(41)	
ไม่ห้องเก็บอุปกรณ์	(21)	
18. การแก้ปัญหาในการใช้สื่ออุปกรณ์		
เพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อ	(31)	
สร้างห้องเก็บ อุปกรณ์	(13)	
จัดซื้อตามที่มีผู้สอนต้องการ	(11)	
ครูผู้สอนช่วยกันดูแล	(2)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรรมใดตทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรจากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรโดยการกำหนดเนื้อหาที่เปิดสอนให้นักเรียนเลือกคิดเป็นร้อยละ 72.88

2. ความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนจากการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีความตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนักคิดเป็นร้อยละ 57.63

3. สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตร 5 อันดับจากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้ให้ความสำคัญสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนไว้ดังนี้

อันดับที่ 1 ความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่ จำนวน 20 คน

อันดับที่ 2 ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียนจำนวน 18 คน

อันดับที่ 3 การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหารจำนวน 16 คน

อันดับที่ 4 สภาพของท้องถิ่น จำนวน 25 คน

อันดับที่ 5 ความพร้อมของครูผู้สอน จำนวน 19 คน

4. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร จากการศึกษพบว่าขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนมากมีขนาดเหมาะสมดีแล้ว จำนวน 29 คนจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 21-30 คน จำนวน 10 คน

5. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนภาคปฏิบัติ จากการศึกษพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้ความเห็นว่าขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมไม่เกินกลุ่มละ 20-30 คน จึงจะเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 37.29

6. ห้องเรียนวิชาเกษตร จากการศึกษพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 67.80 ใช้ห้องเรียนทั่วไปสอนเป็นส่วนมากจำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้วิชาเกษตรเป็นส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 76.27

8. กรณีการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้วิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรโรงเรียนจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาทางด้านสัตว์เป็นส่วนมากจำนวน 42 คน

9. การแก้ปัญหากรณีที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรแก้ปัญหาโดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมที่โรงเรียน จำนวน 17 คน

10. ปัญหาสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาเรื่องสถานที่ที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงานจำนวน 31 คน

11. การแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาโดยการจัดงบประมาณให้เพียงพอ จำนวน 34 คน

12. หลักในการกำหนดเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรยึดหลักโดยการจัดเตรียมเองจากการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆมากที่สุดจำนวน 48 คน

13. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหา จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากมีปัญหาในการกำหนดเนื้อหาคิดเป็นร้อยละ 32 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือขาดคู่มือและตำราศึกษาค้นคว้า จำนวน 25 คน

14. การเตรียมการสอน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเตรียมการสอนโดยการเขียนแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนแล้วและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ จำนวน 40 คน รองลงมาคือการทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือ จำนวน 27 คน

15. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรจากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรโดยการทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อนจำนวน 53 คน รองลงมาคือขอซื้อตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและการเก็บเงินจากนักเรียนแล้วคืนผลผลิตให้นักเรียนจำนวน 7 คน

16. การจัดหาวัสดุฝึกการเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีปัญหาในการจัดหาวัสดุฝึกการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 84.75 ส่วนมากจะเนื่องมาจากงบประมาณไม่เพียงพอมากที่สุดจำนวน 23 คน

17. การใช้สื่อประกอบการสอน จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใช้สื่อประเภทของจริงมากที่สุดจำนวน 37 คน เหตุผลที่ใช้สื่ออุปกรณ์ประเภทของจริงรองลงมาคือการใช้รูปภาพจำนวน 30 คน ปัญหาที่พบในการใช้สื่ออุปกรณ์คือ จำนวนสื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ และอุปกรณ์ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่จำนวน 43 คน

18. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพิ่มมากที่สุด จำนวน 31 คน

ตารางที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=59	ร้อยละ
1. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร		
จัดอบรมครูเกษตรให้มีความรู้เพิ่มขึ้น	(14)	
ให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ	(13)	
ฝ่ายบริหารต้องสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตร	(13)	
ครูผู้สอนควรใช้สื่อประกอบการสอนให้มาก	(8)	
ทำให้นักเรียนเห็นผลผลิตที่ได้จากการเรียนเกษตร	(8)	
ให้นักเรียนได้ศึกษาจากการปฏิบัติจริง	(7)	
จัดนิเทศระหว่างสถาบันเพื่อพัฒนาอาชีพ	(7)	
บรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้ตรงสาขาที่เปิดสอน	(10)	
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม	(5)	
จัดสรรอุปกรณ์ที่มีคุณภาพให้เพียงพอ	(8)	
ให้ขวัญและกำลังใจครูเกษตร	(7)	
กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับท้องถิ่น	(4)	
จัดดูงานนอกสถานศึกษา	(3)	
นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้	(2)	
กระจายข่าวสารด้านการเกษตรในโรงเรียน		
มีชมรมศึกษาทุกโรงเรียน	(2)	

ตารางที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรมครูเกษตรให้มีความรู้เพิ่มขึ้นจำนวน 14 คน รองลงมาคือให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและ ฝ่ายบริหารต้องสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรจำนวน 13 คน บรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้ตรงกับสาขาที่เปิดสอนจำนวน 10 คน ครูผู้สอนควรใช้สื่ออุปกรณ์การสอนให้มากและทำให้นักเรียนเห็นผลผลิตที่ได้จากการเรียนวิชาเกษตรและจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพเพียงพอจำนวน 8 คน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงให้ขวัญและกำลังใจครูเกษตร จัดนิทรรศการระหว่างสถาบันเพื่อพัฒนาอาชีพจำนวน 7 คน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับท้องถิ่น จัดดำเนินงานนอกสถานศึกษาจำนวน 5, 4 และ 3 ตามลำดับ และนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้จ่ายกระจายข่าวสารด้านการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนจำนวน 2 คน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ

1. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่พบมากที่สุดคือ ไม่มีห้องเรียนที่ใช้เรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ ขาดสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะสื่อประเภทของจริง เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ และปัญหาด้านสถานที่ปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
2. ด้านความต้องการ จากการศึกษาพบ ครูเกษตรต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ต้องการฝึกอบรมความรู้ด้านการเกษตร และต้องการศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะ

1. ให้นักรมสามัญศึกษา สำนักงานสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจัดงบประมาณด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้เพียงพอ
2. ให้นักรมสามัญศึกษา สำนักงานสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน สนองความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในด้านต่างๆ

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพโดยทั่วไปของครู-อาจารย์ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนและความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษทั้งหมด 55 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ไปถึงสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งทางผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดได้จัดส่งไปให้โรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆ และให้โรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆส่งแบบสอบถามที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วกลับคืนมายังภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

5.1. สรุปผลการวิจัย

สถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอายุระหว่าง 33-37 ปี ครู-อาจารย์ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 1-5 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาตรีทั้งหมด วุฒิการศึกษาส่วนมากเป็นครุศาสตรบัณฑิต ตำแหน่งในปัจจุบันส่วนมากเป็นอาจารย์ 1 ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรส่วนมากอยู่ระหว่าง 1-5 ปี หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนส่วนมากทำหน้าที่เป็นคูปูประจำชั้น

สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าจำนวนคาบในแต่ละสัปดาห์ส่วนมากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีคาบสอนต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ วิชาที่สอนมากที่สุดคือ วิชางานเกษตรพื้นฐาน จำนวนนักเรียนที่สอนมีจำนวนมากกว่า 110 คนมากที่สุด ในแต่ละวิชาจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ส่วนมากมีจำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ วิชาที่สอนเมื่อ 3 ปีที่แล้วส่วนมากจะสอนวิชาทางด้านพีชระดับชั้นที่สอนมากที่สุดคือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากจะสอนซ้ำรายวิชาเดิมในกรณีที่ต้องไปสอนวิชาอื่นเนื่องจากจำนวนครูวิชาอื่นไม่พอในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมามีคาบสอนเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ สอนมากที่สุดอยู่ในระหว่าง 21-25 คาบ/สัปดาห์ สอนน้อยที่สุดอยู่ในระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากอยู่ในระดับเหมาะสมดีแล้วและการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่สอนภาคปฏิบัติด้วยส่วนมากอยู่ในระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์จึงจะเหมาะสม

สถานการณ์ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการสอน เรื่องการทำแผนการสอนมากที่สุดและครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร เรื่องทางด้านสัตว์น้ำมากที่สุด ส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมมาแล้วยังไม่ถึง 1 ปีและส่วนมากครู-อาจารย์ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะการสอนวิชาเกษตรต้องการรับการฝึกอบรมทางด้านการสอน เรื่องการใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน ต้องการรับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตรเพิ่มเกี่ยวกับเรื่องทางพืชและต้องการปรับปรุงบุคลากรทางด้านเกษตรส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาเกษตรกรรมทั่วไปต้องการสื่อและอุปกรณ์การสอนประเภทของจริงมากที่สุดเพราะจะทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมากที่สุด

สภาพปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่า การคัดเลือกให้นักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรส่วนมากโรงเรียนจะดำเนินการโดยกำหนดรายวิชาแล้วให้นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรจะตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนักเป็นส่วนใหญ่ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรส่วนมากให้ความเห็นว่า ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรเป็นอันดับที่ 1 และขนาดของกลุ่มนักเรียนที่สอนอยู่มีขนาดเหมาะสมดีแล้ว ส่วนการสอนภาคปฏิบัติขนาดของกลุ่มนักเรียนควรมีขนาดไม่เกินกลุ่มละ 20 คน วิชาที่สอนวิชาเกษตรส่วนมากไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ ส่วนมากโรงเรียนจะจัดพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานให้เกี่ยวข้องกับทางด้านวิชาชีพ มีขนาดพื้นที่อยู่ระหว่าง 1-5 ไร่ในกรณีที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ส่วนมากจะแก้ไขปัญหาโดยการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมที่โรงเรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะพบปัญหานั่นที่ไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติงานได้มากที่สุดและต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาด้านห้องเรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานโดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ การกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากยึดหลักการเตรียมเองโดยวิเคราะห์จากหลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากที่ต่างๆ ปัญหาที่พบในด้านการสอนส่วนมากจะเป็นการกำหนดเนื้อหาวิชา เนื่องจากขาดคู่มือที่จะศึกษาค้นคว้า ส่วนมากจะเตรียมการสอนโดยทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำการสอนเป็นรายคาบด้านการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ส่วนมากจะทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียนก่อน ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรส่วนมากมีปัญหาในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เพราะเนื่องจากงบประมาณด้านการศึกษาไม่เพียงพอ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันใช้สื่อการสอนประเภทของจริงมากที่สุด ส่วนปัญหาที่พบในการใช้สื่อการสอนส่วนมากจะเป็นเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มงบประมาณทางการเกษตรเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนมากเสนอข้อคิดเห็นว่า ควรจัดอบรมเพิ่มความรู้ให้แก่ครูเกษตรให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเกษตรเพื่อจะได้พัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะแก่กรมสามัญศึกษา สำนักงานสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน

1. เพิ่มงบประมาณด้านการเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ
2. สนองความต้องการของครูเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ

5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่านักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจเรียนวิชาเกษตร ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปน่าจะทำการวิจัย"เรื่องสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาเกษตร" เพื่อศึกษาว่ามีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาเกษตรโดยศึกษากับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปัญหาที่พบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. แบบสอบถามมากข้อเกินไปผู้ตอบไม่ยอมตอบหรือตอบไม่ครบทุกข้อ
2. ระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามน้อยหรือสั้นเกินไปไม่มีเวลาในการติดตามแบบสอบถามคืน

ข้อเสนอแนะ

1. สร้างแบบสอบถามให้ เหมาะสม ง่ายต่อการตอบ
2. ควรส่งแบบสอบถามให้เร็วขึ้นเพื่อจะได้มีเวลาในการติดตามกลับคืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- จิตต์ภา ธนปัญญาธิราชวงศ์. หลักสูตรการศึกษาเกษตร. ภาควิชาพัฒนาการเกษตร
คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2529.
- ชวณิศ แซ่ห่วน. "สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียน
เกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. 2527.
- ชัยมงคล สุวานิช. คู่มือการเรียนวิชาเกษตร. กรุงเทพมหานคร, รุ่งวัฒนา, 2516
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษาที่ 9 "วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน. 2525.
- เผ่าถองงค์ การเพิ่ม. "ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนแผน
การเรียนเกษตรลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2532"
ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะครูสาส์ตรู้ตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532.
- ปจรรย์ มากสมบูรณ์. "ปัจจัยการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรม แผนการเรียนวิทยาศาสตร์
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์จังหวัดฉะเชิงเทรา"ปัญหาพิเศษปริญญาตรี.
คณะครูสาส์ตรู้ตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง, 2534.
- ประเสริฐ ตันจะนาวิน. "ความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอา
ชีพเกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย นุทศศิกราช 2524 ในโรงเรียนมั
ธยมศึกษาเขตการศึกษาที่ 12"วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บางเขน, 2528.

- ปัญหา พึ่งกริม. "ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอาชีพเกษตรใน จังหวัดสุโขทัยที่มีต่อลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนา" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- พงษ์นิศ ทะคงและสุภลักษณ์ คูหาทอง. "สภาพปัญหาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาที่ 9" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน, 2526.
- ยนต์ ชุ่มจิต. การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ, โอเดียนสโตร์, 2531.
- รมณีย์ อาภาภิรม. "อาชีพเกษตรกับการพัฒนาประเทศ" 15 ปี คณะครูสาส์นอุตสาหกรรม. คณะครูสาส์นอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
- วิจิตร ศรีสะอาด. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ, วัฒนาพานิช, 2518.
- วิเชียร ไชโย. "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนกุ่มกว่าปีจังหวัดอุดรธานี" ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะครูสาส์นอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.
- สุมาลี กุลประดิษฐ์. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษาที่ 7" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- สุมาลี ชัยยนต์. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้ สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดละ เชียงเทรา" ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะครูสาส์นอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
- โสม อุปมา. "สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน เขตกรุงเทพมหานคร" ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะครูสาส์นอุตสาหกรรมสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

มกราคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในปีงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้รับรดาให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 3266052-6101 ต่อ 658, 659
โทรสาร 3268506

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการ
ด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรค ด้านการสอน และการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรใน ระดับมัธยม
ศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของ ประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรใน ระดับ
มัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ ภาควิชาการุศาสตร์เกษตร
คณะกรุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครู-
อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณา และตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความ
สมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ
โดยจะไร้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ
แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาการุศาสตร์เกษตร

คณะกรุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
 โรงเรียน .....
 จังหวัด .....

สำหรับผู้วิจัย
Record

--	--	--	--

--

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

--	--

3. นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม
 อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

--

4. สถานภาพการสมรส โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง

--

5. อายุราชการ..... ปี

--	--

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

อนุปริญญา วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

--

ปริญญาตรี วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

--

ปริญญาโท วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

--

ปริญญาเอก วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

--

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

--

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3

--

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

เพิ่งเริ่มสอน สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา

--	--

สอนมาแล้วเป็นเวลา..... ปี

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

ครูประจำชั้น

--

ทำงานธุรการ

--

แนะนำ

--

สำหรับผู้วิจัย

□ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

□

10. ในภาคเรียนนี้ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ..... คาบ
(โปรดระบุทุกรายวิชาที่ท่านสอน)

□ □

1. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

2. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

3. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

4. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

5. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

6. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน
จำนวน..... คาบ/สัปดาห์

□ □ □ □

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้
สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

2. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

3. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

4. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

5. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

6. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

7. วิชา..... ระดับชั้น.....

□ □

สำหรับผู้วิจัย

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

- ซ้ำ
- ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้น เพราะเหตุใด

- จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ
- มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี
- โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
- มีครูเกษตรหลายคน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ..... คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ..... คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ..... คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

- มากเกินไป
- ค่อนข้างมาก
- เหมาะสมแล้ว
- น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ..... คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....

.....

.....

สำหรับผู้วิจัย

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....

.....

.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

ไม่ถึงหนึ่งปี

1 ปี

2 ปี

3 ปี

4 ปี

5 ปี

เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียน

การสอนในด้านใด

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

ความรู้และทักษะในด้านการสอน

ความรู้และทักษะทางการเกษตร

พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

เทคนิควิธีสอน

การวัดและประเมินผลการศึกษา

การทำแผนการสอน

การวิเคราะห์หลักสูตร

การใช้และการผลิตสื่อการสอน

จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

สำหรับผู้วิจัย

การผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้ และทักษะทางด้านการเกษตร
เพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)

.....
.....
.....
.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด

การพูด

การแต่งกาย

กริยาท่าทาง

มนุษยสัมพันธ์

ความกระตือรือร้น

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

ปริญญาเอก สาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี

โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก

สำหรับผู้วิจัย

โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอน ส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

ตั้งใจมาก

ตั้งใจแต่ไม่มากนัก

ไม่ค่อยตั้งใจ

ไม่ตั้งใจเลย

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

..... ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

..... วิธีสอนของครูเกษตร

..... บุคลิกภาพของครูเกษตร

..... สภาพของท้องถิ่น

..... ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

..... นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

..... ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

..... ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง

..... ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

..... อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ ..... คน)

สำหรับผู้วิจัย

วิชา..... จำนวนพื้นที่..... ไร่ .....งาน .....ตารางวา

หรือ..... ตารางเมตร

วิชา..... จำนวนพื้นที่..... ไร่ .....งาน .....ตารางวา

หรือ..... ตารางเมตร

วิชา..... จำนวนพื้นที่..... ไร่ .....งาน .....ตารางวา

หรือ..... ตารางเมตร

วิชา..... จำนวนพื้นที่..... ไร่ .....งาน .....ตารางวา

หรือ..... ตารางเมตร

วิชา..... จำนวนพื้นที่..... ไร่ .....งาน .....ตารางวา

หรือ..... ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหา
ที่ประสบ

.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึก
ปฏิบัติงาน วิชาของท่านอย่างไร

.....
.....

.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านมีอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้งบบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้จ่ายเงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

สำหรับผู้วิจัย

ไม่มี

มี (โปรดระบุ).....

.....
.....
.....
.....

4.1. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

.....
เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้ .....

ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน

มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ

โรงเรียนขนาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ

มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก

มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่

สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

.....
.....
.....

4.2. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 4.1

.....
.....
.....

